

Stichting Kwaliteitsteam Buytenpark

HANDEN AF VAN DE NATUUR IN HET BUYTENPARK! EN WEL HIEROM

Het Zoetermeerse Buytenpark is ruim 100 hectare groot, ruim één vierkante kilometer. Die ruimte bestaat voor ruim 60 procent, dus meer dan 60 hectare, uit unieke, min of meer uit zichzelf ontstane natuur. Dat moet vooral zo blijven. En wel hierom...

Het Buytenpark is ontstaan in het laatste kwart van de vorige eeuw en bestaat feitelijk uit goed te onderscheiden delen. Die verdeling is op verschillende manieren te maken maar globaal komt die op het volgende onderscheid neer:

- het Wijkpark tegen Buytenwegh aan (met bijna 10.000 inwoners), waartoe planologisch ook de begraafplaats te reken valt;
- het Sportpark met velden, een hondenschool, een motorclub, een schaatsbaan, een fietsvereniging en een evenemententerreintje. Een deel waartoe ook Ayers Rock en SnowWorld te rekenen vallen;
- het Natuurpark, het grootste deel, ongeveer zestig procent. Deze zogeheten Natuurkern is vrijwel geheel door de natuur zelf tot stand gekomen. Een heel bijzonder terrein met prachtig uitzicht op de dichtstbevolkte regio van het land en op de aangrenzende polders.

Over dat Natuurpark gaat deze minibrochure. Dat is grotendeels ontstaan op afgedekte puinhopen met een maximale hoogte van 20 meter. Dit gebied is met opzet schraal en woest gelaten. Dit is ook vastgelegd in gemeentelijk beleid. Om te voorkomen dat het gebied zou dichtgroeien met struikgewas en kreupelhout zijn er Exmoorpony's, Gallowayrunderen en Drentse heideschappen uitgezet. Hier heeft zich in de loop der jaren een bijzonder type 'ruigtevegetatie' met hier en daar aangelegde houtrillen en struweel ontwikkeld. Daarin voelen vele insectensoorten, waaronder zeldzame zoals de argusvlinder, kleine zoogdieren zoals spitsmuizen en wezels, zich thuis. Ook voor vogels vormen houtrillen geliefde schuilplaatsen. Er zijn meer dan honderd vogelsoorten waargenomen in het Buytenpark. Vele hebben er een vaste verblijfplaats. Andere maken in de trektijd gebruik van het Buytenpark als groene oase in de Randstad, om te rusten en te foerageren.

Voor dat Natuurpark maken zich naast vele honderden burgers ook enkele organisaties zich druk: voorop de Vogelwerkgroep Zoetermeer, de Algemene Vereniging voor Natuurbescherming (AVN) voor 's Gravenhage en omstreken en het IVN Instituut voor natuureducatie- en duurzaamheid. Samen met omwonenden van het park zijn ze sinds een jaar of vijf verzameld onder de koepelorganisatie Stichting Kwaliteitsteam Buytenpark.

Zeven biotopen, van groot belang voor insecten, zoogdieren en vogels

In de Natuurkern van het Buytenpark zijn diverse biotopen te onderscheiden, grofweg te verdelen in zeven stuks, elk met bijzondere eigenheden:

Stichting Kwaliteitsteam Buytenpark

1. Open ruigtevegetatie met een enkele struik.
2. Struweel
3. Stammenrillen.
4. Open water.
5. Natuurvriendelijke oevers, moeraszones.
6. Rietkragen.
7. Stenen muurtjes.

Al die biotopen hebben een groot belang, afzonderlijk en in samenhang. Dit vooral voor de meer dan honderd vogelsoorten in het Buytenpark; om zich te voeden, te broeden en te rusten.

1. **Open ruigtevegetatie met een enkele struik**

Dit zaadrijke gebied is bij uitstek het jachtgebied van vogelsoorten als ransuil, velduil, kerkuil, torenvalk, buizerd, blauwe en bruine kiekendief. Daarnaast zien we er fazant, putter, groenling, tapuit, roodborsttapuit, grasmus, bosrietzanger, fitis en sprinkhaanzanger. Belangrijk zijn de verspreid staande kleine struiken en wilgen. In de braamstruwelen voelt de kneu zich thuis. Hier en daar staat een hogere boom waarin de zwarte kraai nestelt.

2. **Struweel**

De dichte begroeiing van meidoorn, sleedoorn, braam en vlier binnen de stammenrillen biedt een broed- en rustplaats voor vele vogelsoorten. De ransuil broedt er en verder soorten als houtduif, merel, zanglijster, koolmees, pimpelmees, zwartkop, tuinfluiter, braamsluiper, roodborst, vink, winterkoning, tjiftjaf, ekster, gaai. Klapekster is er waargenomen en zelfs grauwe - en roodkopklauwier. De laatste is een mediterrane soort die je eerder in het zuiden van Frankrijk en Spanje verwacht. Ook de nachtegaal, een zeldzaamheid in Zoetermeer, broedt er een enkele keer. In het najaar, als de bessen rijp zijn, komen hier wintergasten op af zoals koperwiek en kramsvogel. De houtsnip vindt er beschutting. De koekoek is jaarlijks een vaste zomergast.

3. **Stammenrillen**

De op elkaar gestapelde stammenrillen bieden een broedplaats voor soorten zoals winterkoning, roodborst, heggemus, bergeend, wilde eend. Voedsel is er genoeg te vinden aan insecten op en in het rottende hout. Naast vogels bieden de stammenrillen ook onderdak aan kleine zoogdieren als wezel, bunzing en hermelijn. Ook de vos kunnen we hier aantreffen.

4. **Open water**

Op het open water vinden wij bijvoorbeeld wilde eend, kuifeend, krakeend, fuut, aalscholver, meerkoet, waterhoen, bergeend, grauwe gans, Canadese gans, Nijlgans, knobbelzwaan. In de winter komen er grote groepen smienten voor. Daarnaast zijn ook zeldzamere eendensoorten zoals pijlstaart, wintertaling, tafeleend, slobeend en een enkele keer zomertaling waargenomen. In de zomer zien wij boerenzwaluwen, oeverzwaluwen en gierzwaluwen boven het water jagen op insecten en visdieren die naar visjes duiken.

Stichting Kwaliteitsteam Buytenpark

5. **Natuurvriendelijke oevers, moeraszones**

De oevers bieden een plek voor steltlopers als tureluur, grutto, kluut, oeverloper, witgat. Sommige soorten zijn alleen in de trektijd te zien. De noordelijke oeverrand langs de weide zit in maart vol met grutto en scholekster, die hier verzamelen voordat ze uitwaaiëren naar de broedplaatsen.

6. **Rietkragen**

In de rietkragen broeden soorten als kleine karekiet, rietzanger, blauwborst, rietgors. Belangrijk is dat de rietkragen voldoende breedte hebben, hoewel de kleine karekiet ook soms in een smalle rietkraag een nest maakt. De bruine kiekendief heeft helaas het veld geruimd vanwege de komst van het nabijgelegen volkstuintencomplex.

7. **Stenen muurtjes**

Tapuit en beflijster doen het Buytenpark in de trektijd aan, en zijn met wat geluk, vooral in april, bij de stenen muurtjes te zien

Al deze landschapselementen maken van deze Natuurkern van het Buytenpark een oase van natuurlijke rust. Jaarlijks trekt de Natuurkern vele bezoekers die daarvoor niet eens hoeven te betalen. Zij waarderen het zeer dat hier de keus is gemaakt voor spontane natuurontwikkeling, basis voor een hotspot van biodiversiteit die van belang is voor een verre omgeving, zomaar ontstaan op een voormalige puinstort. De geraamde bezoekcijfers variëren van tienduizenden tot waarschijnlijk zelfs honderdduizenden per jaar. Het is dan ook onbegrijpelijk dat nu wordt overwogen die ruimte met 75.000 m³ te verkleinen voor een verlengde skibaan. Nog afgezien van het feit dat zo'n complex natuurlijk niet in de Natuurkern maar in het Sportdeel van het Buytenpark thuishoort en het geen pas geeft dit Sportdeel hiertoe uit te breiden. Dat is een vergaande ingreep, een transformatie van het Buytenpark als geheel, van een ruimte waarin het primair gaat om natuur tot een ruimte waarin SnowWorld centraal staat.

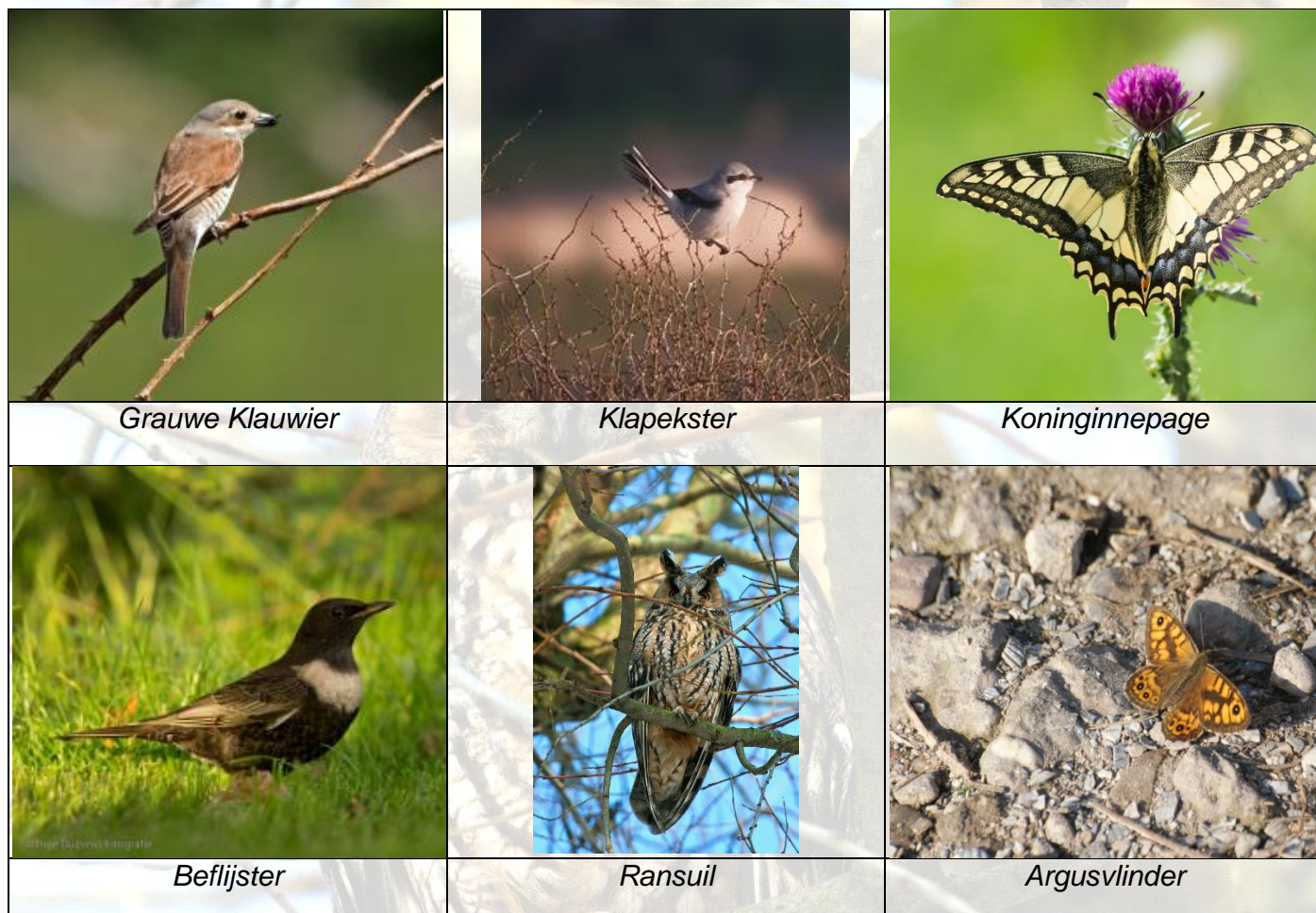
Leefstad in plaats van leisurestad

Rust en natuur zijn in het drukke Zuid-Holland zeldzaam en zij vormen een bijzondere succesfactor van het Natuurgebied in het Buytenpark. Die worden nu gemakkelijk op het spel gezet om een commerciële gebruiker van het Sportdeel van het Buytenpark in staat te stellen de kans te maken op meer bezoekers. Daarop moet het gemeentebestuur zich herbezinnen

Met een Natuur als in het Buytenpark zo dicht in de buurt, kan Zoetermeer zich steeds meer en beter dan ooit profileren als *leefstad* in plaats van *leisurestad*. Waar je goed kunt wonen en werken midden in het Groene Hart. Dit in de waagschaal stellen is niet alleen een aanslag op de natuur en de biodiversiteit in onze directe omgeving, maar feitelijk ook kapitaalvernietiging en daarmee zelfs een economische overtreding. Een gemiste kans. Puur voor het zakelijke gewin van een enkel commercieel recreatiebedrijf als onderdeel van een beleid dat het loze begrip *leisure* (spreek uit *lesjer*) is gegeven. Het veel gehoorde verwijt onder Zoetermeesters dat het najagen van megalomane projecten in het kader van die *leisure* de Zoetermeerse gemeenschap tot nu toe alleen maar geld heeft gekost, zou gemeentebestuurders op zijn minst aan het denken moeten zetten.

Stichting Kwaliteitsteam Buytenpark

Waarom commercie niet voorop moet staan? Dat zal duidelijk zijn: hierom niet!

Foto's <https://buytenpark.wordpress.com/>, Inge Duijsens, Simon Post, Winfried van Meerendonk en Gerard van der Woud.

Namens om te beginnen de duizenden vogels die het Buytenpark bezoeken, volgens recente metingen als gezegd meer dan honderd soorten - niet alleen vele uilen verdeeld over vijf soorten maar ook buizerds, torenvalken, boomvalken, scholeksters, grutto's, plevieren, kneuen en ga zo maar door - vragen wij: laat ons met rust! Zo hebben we het immers afgesproken, niet slechts in gesproken woord maar zelfs op officieel gemeentelijk papier, zoals in de *Gedragscode van de gemeente Zoetermeer in het kader van de Flora- en faunawet*. Het gaat dan niet aan zich te verschuilen achter de term dat bij de bouwwerkzaamheden ervoor zal worden gezorgd dat de dieren in het Buytenpark *niet opzettelijk* worden verontrust of verstoord, zoals de Flora- en Faunawet gebiedt. Hoezo: bouwwerk dat volgens de gemeente zelf op vele honderden meters afstand zeer luid hoorbaar zal zijn, dat is niet opzettelijk? In de gedragscode van de gemeente staat dat *elke onnodige verstoring van dieren en schade aan hun leefgebied moet worden vermeden*. Onze oproep is: doe dat dan en blijf hier als verstoorders weg. Laten we er geen woordspelletjes van maken en redelijk blijven!